

Biblická čtení:

1 Mojžíšova kniha 45, 3-11.15: Josef řekl bratrům: „Já jsem Josef. Můj otec vskutku ještě žije?“ Bratři mu však nemohli odpovědět; tak se ho zhrozili. Josef je proto vyzval: „Přistupte ke mně.“ Když přistoupili, řekl jim: „Já jsem váš bratr Josef, kterého jste prodali do Egypta. Avšak netrapte se teď a nevyčítejte si, že jste mě sem prodali, neboť mě před vámi vyslal Bůh pro zachování života. V zemi trvá po dva roky hlad a ještě pět let nebude orba ani žeň. Bůh mě poslal před vámi, aby zajistil vaše potomstvo na zemi a aby vás zachoval při životě pro veliké vysvobození. A tak jste mě sem neposlali vy, ale Bůh. On mě učinil otcem faraónovým, pánem celého jeho domu a vladařem v celé egyptské zemi. Putujte rychle k otci a řekněte mu: ›Toto praví tvůj syn Josef: Bůh mě učinil pánem celého Egypta. Nerozpakuj se a sestup ke mně. Budeš bydlit v zemi Gošenu, a tak mi budeš nablízku i se svými syny a vnuky, s bravem a skotem i se vším, co je tvé. Postarám se tam o tebe, neboť bude ještě pět let hladu, abys neměl nouzi ani ty ani tvůj dům ani nic z toho, co je tvé.‹“ Políbil také všechny bratry, sklonil se k nim a plakal. Teprve potom se bratři rozhovořili.

1Korinským 15,35-38.42-50: Někdo snad řekne: „Jak vstanou mrtví? V jakém těle přijdou?“ Jaká pošetilost! To, co zaséváš, nebude oživeno, jestliže neumře. A co zaséváš, není tělo, které vzejde, nýbrž holé zrno, ať už pšenice nebo nějaké jiné rostliny. Bůh však mu dává tělo, jak sám určil, každému semeni jeho zvláštní tělo. Tak je to i se zmrtvýchvstáním. Co je zaseto jako pomíjitelné, vstává jako nepomíjitelné. Co je zaseto v poníženosti, vstává v slávě. Co je zaseto v slabosti, vstává v moci. Zasévá se tělo přirozené, vstává tělo duchovní. Je-li tělo přirozené, je i tělo duchovní. Jak je psáno: „První člověk Adam se stal duší živou“ – poslední Adam je však Duchem oživujícím. Nejprve tedy není tělo duchovní, nýbrž přirozené, pak teprve duchovní. První člověk byl z prachu země, druhý člověk z nebe. Jaký byl ten pozemský, takoví jsou i ostatní na zemi, a jaký je ten nebeský, takoví i ostatní v nebesích. A jako jsme nesli podobu pozemského, tak ponese i podobu nebeského. Chci říci to, bratří, že člověk, jak je, nemůže mít podíl na království Božím a pomíjitelné nemůže mít podíl na nepomíjitelném.

Lukáš 6,27-38: Ježíš řekl: „Vám, kteří mě slyšíte, pravím: Milujte své nepřátele. Dobře čiňte těm, kteří vás nenávidí. Žehnejte těm, kteří vás proklínají, modlete se za ty, kteří vám ubližují. Tomu, kdo tě udeří do tváře, nastav i druhou, a bude-li ti brát plášť, nech mu i košili! Každému, kdo tě prosí, dávej, a co ti někdo vezme, nepožaduj zpět. Jak chcete, aby lidé jednali s vámi, jedněte i vy s nimi. Jestliže milujete jen ty, kdo vás milují, můžete za to očekávat Boží uznání? Vždyť i hříšníci milují ty, kdo je milují. Činíte-li dobře těm, kdo vám dobře činí, můžete za to očekávat Boží uznání? Vždyť totéž činí i hříšníci. Půjčujete-li těm, u nichž je naděje, že vám to vrátí, můžete za to očekávat Boží uznání? Vždyť i hříšníci půjčují hříšníkům, aby to zase dostali nazpátek. Ale milujte své nepřátele; čiňte dobře, půjčujte a nic nečekejte zpět. A vaše odměna bude hojná: budete syny Nejvyššího, neboť on je dobrý k nevděčným i zlým. Buďte milosrdní, jako je milosrdný váš Otec. Nesuďte, a nebudete souzeni; nezavrhuje, a nebudete zavrženi; odpouštějte, a bude vám odpuštěno. Dávejte, a bude vám dáno; dobrá míra, natlačená, natřesená, vrchovatá vám bude dána do klína. Neboť jakou měrou měříte, takovou Bůh naměří vám.“

Nenávist, milosrdenství a můj bližní

Ježíš vyhledává program, který opravdu není snadný. Jak se ho snažit naplňovat, máme-li k tomu vůbec chuť a chceme se o to snažit? Nebo nám stačí, jak ty mně, tak já tobě. Rozhodně Ježíš nenavádí k tomu, abychom projevy nepřátelství na sobě a na druhých přehlíželi. Netvářit se jakoby se nic nestalo, nebo zkousnout zuby a nechat si

to líbit. Jakkoli ve Starém Zákoně platí oko za oko, zub za zub, tak dnes jsme četli pozoruhodnou výjimku. Josef byl nenáviděn svými bratry, protože byl jiný. Došlo to až tak daleko, že ho prodali do otroctví a mohlo to skončit dokonce bratrovraždou. Jak obdivuhodně Josef reaguje při setkání s bratry po mnoha letech nás sice udivuje, ale nějak to přijímáme – je to zkrátka v Bibli. Ale zatím je obrovská proměna Josefa, protože se pevně přidržel Boha, a tak i strašné provinění svých bratrů nepotrestal, jak bychom očekávali. Co si z toho příběhu vzít pro naše chování?

Na ničemnost by měl křesťan reagovat překvapivým a nápadným projevem vstřícného chování. Vymyslet takový praktický projev přátelství či pomoci, na jehož pozadí je jasná myšlenka: to je jediný způsob, jak udělat z nepřítele přítele. Bůh takové jednání uznává, ono se neztratí, není zbytečné.

Uvedu osobní příklad: Když jsem se dostala na studijní pobyt do Skotska, byl tady stále socialismus. V něm platilo, když někoho neznám, musím si na něj dát pozor. Vlastně pomalu to bylo tak, že na každého si musím dát pozor, abych neřekla něco pro mě nebezpečného, co by někdo udal a já budu mít potíže. Tenhle postoj - přistupovat k neznámým lidem s varovným majáčkem v hlavě – pozor na něj, neznám ho, nejspíš je nebezpečný, nás provází pořád.

Zatímco ve Skotsku jsem okamžitě cítila bezpečí a důvěru lidí a neměla problém nazývat věci, jak jsem je cítila. Tam totiž platilo a platí, že dokud mi někdo neudělá něco špatného, tak to bude slušný a důvěryhodný člověk. Je to hluboce křesťanský postoj, co si skotská společnost vzala z křesťanství.

Kdo je mým bližním? Bližní není předem daný soukmenovec (v našem případě už to jako u Židů neplatí, totiž že by mým bližním byl každý Čech, tomu jsme na hony vzdáleni). Spíše to vztahujeme na nejbližší rodinu, nebo další příbuzné a přátele. Bližní podle Pána Ježíše je však každý, kdo mě potřebuje. Bližním se mi stává ten člověk, kterému jsem něco dobrého udělal. Každý, kdo mě potřebuje, komu pomůžu.

Bud'te milosrdní jako je milosrdný váš Otec. V každém svém jednání s druhými lidmi se porovnávat s Božím jednáním k nám. Bůh miluje každého, dává mu život, provází ho v něm; jak to říkávame v liturgii: vše, co máme, pochází nejprve od Tebe, Bože. Z toho se má odvozovat naše jednání. Ne, že já něco dobrého dělám ze své velikosti, mravní dokonalosti, ze svého finančního či materiálního přebytku. Rádi se také porovnááme s druhými, často nám vychází, že jsem přece jen lepší než ten druhý. Pán Ježíš ale upozorňuje, že když se pořádně podívám na to, jak se Bůh chová k lumpům a špatným lidem, jak i jim toho tolik dobrého dopřává, jsem vlastně povinen se snažit i já chovat dobře k lidem nedobrym. Nebude-li vaše spravedlnost převyšovat spravedlnost zákoníků, nevejdete do Božího království. Naši zákoníci jsou lidé světa.

Tenhle Ježíšův program není utopie, ani návod na uspořádání společnosti. Je to nárok na jednotlivého člověka. Program, se kterým má každý křesťan plné ruce práce od chvíle svého křtu až do smrti.